Država je vlasnik Croatia osiguranja. Država je vlasnik Riječke banke. Hrvatska nema nacionalne financijske industrije. Nije moguće pokrenuti nacionalni razvojni projekt bez odgovarajuće nacionalne financijske industrije. Hrvatska, prema tome, ima šansu da ponovno pokrene nacionalnu financijsku industriju.

O Croatia osiguranju sam pisao u nekoliko navrata. Cjela priča se svodi na činjenicu da je ona determinirajući činilac osiguravateljne industrije u Hrvatskoj. Vrlo je važno tko će upravljati Croatia osiguranjem. Svoditi problem Croatia osiguranja na prometnu vrijednost znači nedopustivu simplifikaciju. U tom sam smislu podržao nacionalne poduzetnike koji su formirali sindikat kako bi kupili Croatia osiguranje. Veliki je i za Hrvatsku koristan potez spomenutih poduzetnika. Nije zgorega ponoviti da je financijska industrija industrija rastućih prinosa i da njezinu cijenu određuje trošak kojim je tvrtka izložena da formira bilancu stanja određene veličine. Ne govorim o bilanci uspjeha već o bilanci stanja! Naime, odnos fiksnih i varijabilnih troškova jasno definira ulogu i značaj bilance stanja. Zadržavanjem Croatia osiguranja u nacionalnim okvirima stvara se pretpostavka uključivanja Croatia osiguranja u realizaciju nacionalnih projekata. Ovdje posebno mislim na projekte infrastrukture koji Hrvatskoj tako nedostaju. Ovo je moguće zbog vremenske dimenzije obveza osiguravatelja koji se isčitavaju iz pasive bilance osiguravateljne instiucije. Pri tome valja imati u vidu da je tržište osiguravateljne industrije – rastuće.

Događaji u Riječkoj banci su svakako gubitak za porezne obveznike. Kako je bankarska industrija u vlasništvu inozemnih vlasnika, poglavito banaka, to je ova kriza šansa da se Hrvatska vrati i u bankarski posao. Kada ovo kažem želim eksplicite reći da postoji jasni program kako to i učiniti.

Najprije bi valjalo otkupiti dionice koje se mogu kupiti po vrlo niskoj cijeni. Potom valja banku dokapitalizirati. Potom valja putem banke objediniti poduzetnike (preklažem da to budu isti poduzetnici koji su iskazali namjeru da kupe Croatia osiguranje) kako bi se definirala stabilna struktura u pasivi bilance banke.

Nacionalna komercijalna banka (mogla bi se i tako zvati) otvorila bi mogućnost da pod određenim uvjetima u njezin sastav uđu i ostale male privatne banke slično kako je to nekad činila Privredna banka Zagreb.

Država bi temeljem cost-benefit analize trebala ispitati mogućnost da banke i štedionice koje su u stečaju odnosno u likvidaciji također postanu dio tog budućeg sistema. Naime, dosadašnja iskustva sa stečajevima i likvidacijama su se pokazala neučinkovitima što povećava ukupan društveni trošak.

Ovako stvorenu Nacionalnu banku bi valjalo povezati sa nekom od inozemnih banaka na aktivnoj osnovi što znači da bi Nacionalna komercijalna banka svoju poslovnu politiku „posložila“ sukladno bankarskoj tehnologiji i predostojećim izazovima.

Poneki će reći da se zalažem za državno vlasništvo. Ta teza nikako ne stoji jer uopće nije sporno da se privatizira banka. Sporno je da „domaće banke“ budu marginalne podružnice

stranih banaka. Naime, marginalni prihod i marginalni trošak su dio upravljačke politike odnosnog sistem. Ovo valja isčitati da nije moguće prihvatiti politiku po kojoj bi Hrvatska ovisila o poslovnim politikama banaka koje su vlasnice „domaćih banaka“.

I konačno, onima koji sumljaju u ovakav scenarij predlažem da ispitaju odnose banaka i privrede u Njemačkoj za koju nitko neće reći da je neučinkovita i da nema tržište. Upravo njemački model privređivanja znači razvojnu šansu i boljitak za hrvatske građane.